

man seer hen til den Brug, der gjøres af alle offentlige Veie af Bedrifter uden Hartkorn, troer jeg i det Hele taget, at det er en Ulempe ved vor nuværende Lovgivning, at Veibyrden alene falder paa Hartkornet, og at Pengesygisterne dertil ikke paalignes efter Formue og Leilighed. Naar man har kaabt de Veie, der ere udgaaede af Regulativerne, rettløse, kan dette vel i og for sig være rigtigt, men at behandle dem paa den Maade, som den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 3de Valgkreds (Kampmann) omtalte, troer jeg dog ikke kan lade sig gjøre. Naar en Veie udgaaer af Regulativerne, falder den dog ikke, saa aldeles bort; det maa dog absolut være Forstanderskabets Pligt, at sørge for det Offentliges Ret og Interesse, og som Følge deraf maa det være dets Pligt at paasee, at ikke en privat Mand forsætlig aldeles ødelægger Veien; jeg mener, at naar det ikke bliver paatakt, hvor det steer, forsøgne de communale Autoriteter deres Pligt. Med Hensyn til, at det kunde være ønskeligt at faae Bestemmelser om disse andre Veie, endog, som man har udtalt, tvingende Bestemmelser, med Hensyn til deres Optagelse paa Regulativerne, da er det dog vistnok et meget stort Spørgsmaal, om dette vilde være rigtigt; thi vil man gaae den Veie, at optage tvingende Bestemmelser derom i en Lov. — jeg haaber ikke i denne — da tilfødesetter man derved aldeles den Myndighed og Frihed, som Forstanderskaberne og Amtsraadene nu have; man vilde derved gjøre deres Bestemmelsesret aldeles illusorisk, og dette gaaer dog vel neppe an, da man maa forudsætte, at det er den stedlige Autoritet, som har det største Kjendskab til Veiens Befærdethed og Vigtighed i det Hele. Jeg har oplevet at see det Samme, som den ærede Rigsdagsmand for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds (S. Madsen) omtalte, nemlig, at Overførseler, Sluser, Steenstifter, eller hvad man nu vil kalde dem, paa Veie, som ere nedlagte, ere nedfaldne paa Grund af, at Tilsynet og Vedligeholdelsen er ophørt, og uagtet flere kunne ønske dem gjenopsatte, steer det dog ikke; men dette kan være ganske naturligt, thi der gives saamange af det Slags Sager, hvor en enkelt eller enkelte Mænd kunne ønske, at denne eller hiin Veie var i farbar Stand, det kan

have Interesse for Enkelte, at en nærmere Forbindelse med denne eller hiin By eller denne eller hiin Nabo kom istand; men jeg troer ogsaa, at saadanne Ulemper altid vilde være aldeles uundgaaelige. Man maa her brye sig mere for det Offentliges Interesse, og da Udgiften naturligtvis paalægges det Offentlige, maa det overlades til de Autoriteter, der have dermed at bestille, at skjønne, om det Offentlige virkelig kan have Nytte af de Udgifter, der vilde forboldes det, ved Siden af den Rettelse og Nytte, den enkelte Mand kunde have deraf. Jeg mener dog, som sagt, at dette Slags Veie ikke godt kan føres ind under dette Lovudkast, naar det ikke skal standses i meget lang Tid, og jeg vil tilføie, naar det ikke efter min Betragtning skal forseile sin Hensigt. Jeg mener, at dette Lovudkast bør holde sig aldeles til, hvad det giver sig ud for, og de, der efter denne Lov, naar den udkommer, vilde blive forpligtede til at vedligeholde disse Veie, maae have et Slags Ret til aldeles at affpærre dem for Andre. Det er meget ønskeligt, at vi indskrænke Fordringerne til denne Lov, for at den endelig kan udkomme, da jeg antager, at den vil siiste en heel Deel Gavn.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at tilbagekalde i det ærede Things Erindring, at denne Sag lige fra sin Begyndelse kun har indskrænket sig til eet Spørgsmaal, nemlig det, at afhjælpe de Mangler, som hidtil have fundet Sted derved, at de, som have Ret til Fællesskab at benytte en privat Veie, ikke have haft noget Middel til at tvinge hverandre til at afhjælpe de Mangler, som fandtes ved Veien, og som nødvendig maatte afhjælpes. Det er ene og alene dette Spørgsmaal, som har givet Anledning til Lovudkastet, og som jeg har haft for Øie ved nu at forelægge det. Jeg har altsaa kun, som Titlen til Lovudkastet nævner, taget Hensyn til private Veie, „til hvis Afhjælpelse flere ere udelukkende berettigede“; men deraf følger, at der ikke er taget Hensyn til de offentlige Veie, som, uden at være optagne paa noget Regulativ, kunne befæres af Alle og Enhver, og som altsaa ikke kunne aflukkes, fordi den Forpligtelse, der skulde paahvile Vedkommende til at ved-